

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, Marine Kosović Marković, predsjednice vijeća, mr. sc. Inge Vezmar Barlek i Ane Berlenji Fellner, članica vijeća, te sudske savjetnice Dijane Bađure, u upravnom sporu tužitelja Ustavnog suda Republike Hrvatske, Z., kojeg temeljem punomoći zastupa opunomoćenik dr.sc. T. A., glavni tajnik, protiv rješenja tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., klasa: UP/II-008-07/18-01/243, urbroj: 401-01/06-19-2 od 27. studenoga 2019., uz sudjelovanje zainteresirane osobe J. B. iz Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 5. ožujka 2020.

p r e s u d i o j e

Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja za poništavanje rješenja Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, klasa: UP/II-008-07/18-01/243, urbroj: 401-01/06-19-2 od 27. studenoga 2019.

Obrazloženje

Rješenjem tuženika, poništeno je rješenje tužitelja broj I-2/2018 od 12. ožujka 2018., te odobreno zainteresiranoj osobi pravo na pristup imenu i prezimenu suca izvjestitelja u predmetu u kojem je Ustavni sud Republike Hrvatske donio odluku U-III-1078/16 od 13. rujna 2017. i naloženo Ustavnom sudu Republike Hrvatske da u roku od osam dana od dana pravomoćnosti tog rješenja postupi sukladno istom.

Tužitelj u tužbi navodi da je u konkretnom slučaju sukladno odredbi članka 96. stavka 1. Poslovnika Ustavnog suda Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 83/14.-proč.tekst, 2/15.), koji je donesen izravno na temelju Ustava Republike Hrvatske propisano „Nitko nema pravo tražiti podatke o sucu-izvjestitelju i ustavnosudskom savjetniku kojima je predmet raspoređen, niti podatke koji se odnose na odlučivanje o predmetu“. Dakle, iz te odredbe proizlazi da je riječ o zaštićenim podacima. Ova odredba je bila predmetom ustavnosudskog postupka u kojem je bila osporena njezina ustavnost i zakonitost te utvrđeno da nesuglasnost s Ustavom i Ustavnim zakonom ne postoji. Razlog radi kojeg je informacija o osobi suca izvjestitelja zaštićena je nužnost osiguranja stručnog, objektivnog i nepristranog vođenja postupka i donošenja odluka. U ustavnosudskim postupcima propisano je isključivo kolektivno donošenje odluke uz osiguranje visoke razine suglasnosti sudaca što općenito informacije o osobi suca-izvjestitelja nakon okončanja ustavnosudskog postupka i donošenja odluke odnosno rješenja čini suštinski irelevantnom. U tom smislu svrha traženja predmetne informacije nakon okončanja ustavnosudskog postupka može biti jedino izravno povezivanje ustavnosudske odluke uz određenu osobu suca, odnosno njezino poistovjećivanje sa stajalištima, mišljenjem i ocjenom isključivo jedne osobe odnosno suca pa se na taj način odluka „odvaja“ od Ustavnog suda. Takvo neutemeljeno konstruiranje izravne veze i osobne odgovornosti suca izvjestitelja s rješenjem predmetnog ustavnog pitanja ne može imati legitimni cilj, jer ta informacija ni na koji način ne može poslužiti ostvarenju ili zaštiti prava i interesa njezinog tražitelja ili javnosti. Smatra da je obrazloženje tuženika paušalno jer se navodi da je „Ustavni sud Republike Hrvatske u ponovljenom postupku pogrešno utvrdio

činjenično stanje te pogrešno primijenio odredbe materijalnog prava“, a ne navodi se koje je to činjenice Ustavni sud pogrešno utvrdio. Također, iznosi se subjektivno stajalište „... da se omogućavanjem pristupa predmetnim informacijama ostvaruje javnost djelovanja Ustavnog suda Republike Hrvatske, utječe na kvalitetu odlučivanja i potiče stručnost“ a ničim se ne potkrepljuju tvrdnje o povećanju kvalitete odlučivanja i poticanju stručnosti. Predlaže osporeno rješenje poništiti te odbiti zahtjev za pristup informacijama.

Tuženik u odgovoru na tužbu upućuje na odredbe Ustava Republike Hrvatske te navodi da svako ograničenje prava na pristup informacijama kao ustavnog prava mora biti propisano isključivo zakonom. Smatra da Poslovníkom ne može biti propisano apsolutno zakonsko ograničenje za pristup informacijama. Također, sukladno odredbi članka 16. Ustava Republike Hrvatske svako ograničenje prava mora biti razmjerno naravi potrebe za ograničavanjem u svakom pojedinom slučaju pa je upitan legitimitet i cilj odredbe članka 96. Poslovnika. Ističe da je u osporenom rješenju jasno obrazloženo u čemu se sastoji javni interes o traženim informacijama uz citiranje odredbi o javnosti rada tužitelja posebno odredbi Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske. Predlaže da se odbije tužbeni zahtjev uz održavanje ročišta na kojem će se pozvati tužitelj, tuženika i zainteresiranu osobu.

Zainteresirana osoba u ovom upravnom sporu, J. B. upućuje na odredbu članka 15. stavka 2. točke 7. Zakona o pravu na pristup informacijama te smatra da se pristup informaciji ne može odbiti u slučajevima koji su određeni podzakonskim propisima u koje po mišljenju zainteresirane osobe, spada Poslovník Ustavnog suda. Ako bi se prihvatilo stajalište Ustavnog suda izneseno u tužbi proizlazilo bi da se predmeti Ustavnog suda tretiraju poput primjerice dokumenata tajnih obavještajnih i sigurnosnih službi ili povjerljivih diplomatskih i vojnih podataka što bi bio negativan presedan. Također ističe da sukladno odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama podnositelj zahtjeva nije obvezan navesti razloge zbog kojih traži pristup informacijama iz čega proizlazi da odobrenje pristupa informacijama nije uvjetovano opravdanošću razloga. Predlaže odbiti tužbeni zahtjev tužitelja.

U skladu s odredbom članka 6. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17., dalje: ZUS) tužitelju je dostavljen odgovor na tužbu tuženika i zainteresirane osobe.

Sud je spor riješio bez rasprave na temelju odredbe članka 36. točke 4. ZUS-a jer je sporna pravna kvalifikacija određenih činjenica pa nije potrebno daljnje utvrđivanje činjeničnog stanja.

I po ocjeni Suda pravilno je tuženik poništio rješenje tužitelja te odobrio pristup traženim informacijama i naložio tužitelju primjereni rok za dostavu iste. Pri tome se tuženik osnovano pozvao na relevantne odredbe Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj: 56/90., 135/197., 8/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01., 55/01., 76/10., 85/10.-pročišćeni tekst i 5/14.) kao i odredbe Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (Narodne novine, broj: 99/99., 29/02. i 49/02.-pročišćeni tekst).

Tužitelj smatra da sukladno odredbi članka 96. stavka 1. Poslovnika Ustavnog suda Republike Hrvatske (Narodne novine, broj: 83/14.-pročišćeni tekst i 2/15.) nije obvezan stranci dostaviti ime i prezime suca izvjestitelja u konkretnom ustavnosudskom predmetu broj U-III-1078/16. Ovaj Sud je već u svojoj odluci poslovni broj: UsII-497/18 od 28. veljače 2019. izrazio pravno shvaćanje da pristup podatku o sucu izvjestitelju nije apsolutno ograničen, već je u pojedinim slučajevima dostupan javnosti te je u svakom konkretnom slučaju potrebno provesti test razmjernosti i javnog interesa.

Člankom 16. stavkom 1. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj: 25/13. i 85/15.) propisano je da je tijelo javne vlasti nadležno za postupanje po zahtjevu za pristup informaciji iz članka 15. stavka 2. točke 2., 3., 4., 5., 6. i 7. i stavka 3. i 4. Zakona dužno, prije donošenja odluke, provesti test razmjernosti i javnog interesa. Prema stavku 2. citiranog članka Zakona, kod provođenja testa razmjernosti javnog interesa tijelo javne vlasti dužno je utvrditi da li se pristup informaciji može ograničiti radi zaštite nekog od zaštićenih interesa iz članka 15. stavka 2., 3. i 4. ovog Zakona, da li bi omogućavanjem pristupa traženoj informaciji u svakom pojedinom slučaju taj interes bio ozbiljno povrijeđen te da li prevladava

potreba zaštite prava na ograničenje ili javni interes. Ako prevladava javni interes u odnosu na štetu po zaštićene interese, informacija će se učiniti dostupnom.

Tužitelj je u postupku koji je prethodio donošenju osporenog rješenja proveo test razmjernosti i javnog interesa sukladno naprijed navedenoj odredbi Zakona te zaključio da nema javnog interesa za davanjem tražene informacije s obzirom da se radi o pojedinačnom traženju te prevladava potreba zaštite prava na ograničenje i eventualni nastanak štete po zaštićene interese u slučaju davanja informacije.

Svrha testa razmjernosti i javnog interesa je da se ocijeni da li je javni interes, a koji se ogleda u interesu stranke, omogućiti pristup određenoj informaciji veći od potencijalne štete koja bi nastala davanjem te informacije.

Prema odredbi članka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske djelovanje Ustavnog suda javno. Također, odredbom članka 47. stavak 1. Ustavnog zakona propisano je da kad predsjednik Ustavnog suda primi nacrt odluke ili rješenja, upućuje ih na sjednicu Ustavnog suda radi donošenja odluke u predmetu. Uz suce, sjednici su nazočni i mogu sudjelovati u raspravi glavni tajnik i savjetnici Ustavnog suda i voditelj službe za evidenciju i dokumentaciju, ako Ustavni sud ne odluči drukčije (stavak 2.). Prema stavku 3. citiranog članka Ustavnog zakona predstavnici tiska i drugih sredstava priopćavanja mogu biti nazočni sjednici i javnoj raspravi, te drugim skupovima u Ustavnom sudu.

Prema odredbi članka 48. stavka 1. Ustavnog zakona na sjednici sudac izvjestitelj usmeno obrazlaže nacrt odluke ili rješenja i prema potrebi daje dopunska obrazloženja.

Ovdje se radi o pristupu informaciji u ustavnosudskom predmetu u kojem je odlučeno o ustavnoj tužbi podnositelja zahtjeva i u kojem je donesena odluka broj: U-III-1078/16 od 13. rujna 2017., te na službenim mrežnim stranicama Ustavnog suda Republike Hrvatske javno objavljena sa sastavom vijeća u kojem je i sudac izvjestitelj.

Stoga, imajući u vidu okolnosti ovog konkretnog slučaja, a to je da se radi o postupku pristupa informaciji u kojem je ovdje zainteresirana osoba podnijela ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske, postupak je okončan, odluka objavljena na službenim mrežnim stranicama Ustavnog suda Republike Hrvatske, to omogućavanje dostave tražene informacije, a imajući u vidu odredbe Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, koje su po pravnoj snazi iznad Poslovnika Ustavnog suda Republike Hrvatske, proizlazi pravilnim zaključak tuženika da u konkretnom slučaju ne prevladava razlog za ograničenjem pristupa traženoj informaciji, već upravo suprotno, pravo stranke na informaciju.

Slijedom navedenog, valjalo je, pozivom na odredbu članka 57. stavka 1. ZUS-a, odlučiti kao u izreci.

U Zagrebu 5. ožujka 2020.

Predsjednica vijeća
Marina Kosović Marković, v.r.